

אגרא דכלה

כפשוטו יש לפרש וירא יעקב מאד, שראה שעלה מורא ומורך בלבבו, ויצר לו שהיה מצער את עצמו למה לו כזאת שמתירא, כי חרפה הוא לצדיקים לירא מאיזה נברא שבעולם רק מהבורא כל, כענין שאמר החסיד (הביא בעל חובות הלבבות) בעת שראה אותו חבירו מתבודד במקום המסוכן מחיות רעות, ושאל את פיו היאך יערב לנפשו להתבודד במקום כזה ואינו מתיירא, השיבו בתם לבבו שמתבושש מהבורא אשר יאתה לו לבדו היראה לירא מלפניו דייקא, הוא מתבושש ממנו שיירא מאיזה נברא מנבראיו, וזה דרך הצדיקים בנפול עליהם איזה יראה משום נברא או דבר בעולם, אזי מעלין על דעתם שאין לירא משום נברא רק מהבורא ית', רק איני רואה אותך רק את השכינה: בפסוק והטהרו והחליפו שמלותיכם, א"ר יוחנן כל כסות בכלל עבודה זרה [ב"ר פפ"א ג']. על כרחך הכוונה שעל כן צוה להם להחליף שמלותיהם כשיהיה להם בגדים משלל שכס והיו בגדי גוים, וכן ישראל הלוּבש בגדי נכרים בכלל עבודה זרה הוא, הגם שהוא אינו יודע מה עבודה זרה הוא זו ואין כוונתו אלא ללבוש את הבגד העשוי כך וכך, עכ"ז בגדי כל הגוים מבראשית ניתקן בגד כל אחד כפי בחינת עבודה זרה שלהם, על כן אסור לבן ישראל ללבוש בגד כגדיהם כי בקל ח"ו יתפתה לכל התאוות, על כן נצטוו ישראל ולא תלכו בחקות הגוי אשר וכו' [ויקרא כ גג]. שלא שינו את לשונם [ויק"ר פל"ב ה'], וזה היה שולח לעשו כה תאמרון לו שלא שנית את לשוני ואיני מתיירא ממנו יעו"ש דבריו, והדברים ארוכים אצלי הרחבנו הביאור בדברים הללו במקום אחר בסוד חברים מקשיבים איך בעוה"ר לימוד לשונות גוים סיבת אריכות גלות..

וירא יעקב מאד ויצר לו וכו'. ורוח תשימו בין עדר וכו'. תיבת רוח נמסר ב' במסורה, דין ורוח תשימו וכו', ואידך באסתר [ד יד] רוח והצלה יעמוד ליהודים, הוא שדרשו רז"ל [ב"ר פע"ה י"ג] שבוה שצוה לעשות רוח בין עדר לעדר, הוא רמז שלא יהיו הצרות בגלות תכופות זו לזו בכדי שיוכלו לסבול על כן מניחין להם ריוח בין גזירה לגזירה, וזהו רוח תשימו וכו', ובזה רוח והצלה יעמוד ליהודים:

כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלקים. קשה הדבר לומר על יעקב אבינו שיוציא מפיו דבר שאינו, הגם שהיה מחמת היראה, וגם ביותר יוקשה לדמות פני הרשע לפני וכו', וגם רבותינו במדרשים דרשו בזה, ולי הקטן גם כן יש לי לפרש דכוונתו כי על כן ראיתי פניך, רצ"ל מה שאתה רואה שאני מסתכל בפניך, הלא אסור להסתכל בפני אדם, הוא כראות פני אלקים, כי השכינה עברה לפני יעקב כמו שדרשו על והוא עבר לפניהם, על כן מה שהיה נראה לעין שיעקב מסתכל בפניו, הוא לא היה רק שראה פני אלקים ההולך לפניו, ויתפרש כראות כ"ף הזמן, רצ"ל אני רואה פני השכינה אז אני רשאי להסתכל בפניך, כי איני רואה אותך רק את השכינה:

והוא הפסוק והטהרו והחליפו שמלותיכם, א"ר יוחנן כל כסות בכלל עבודה זרה [ב"ר פפ"א ג']. על כרחך הכוונה שעל כן צוה להם להחליף שמלותיהם כשיהיה להם בגדים משלל שכס והיו בגדי גוים, וכן ישראל הלוּבש בגדי נכרים בכלל עבודה זרה הוא, הגם שהוא אינו יודע מה עבודה זרה הוא זו ואין כוונתו אלא ללבוש את הבגד העשוי כך וכך, עכ"ז בגדי כל הגוים מבראשית ניתקן בגד כל אחד כפי בחינת עבודה זרה שלהם, על כן אסור לבן ישראל ללבוש בגד כגדיהם כי בקל ח"ו יתפתה לכל התאוות, על כן נצטוו ישראל ולא תלכו בחקות הגוי אשר וכו' [ויקרא כ גג]. שלא שינו את לשונם [ויק"ר פל"ב ה'], וזה היה שולח לעשו כה תאמרון לו שלא שנית את לשוני ואיני מתיירא ממנו יעו"ש דבריו, והדברים ארוכים אצלי הרחבנו הביאור בדברים הללו במקום אחר בסוד חברים מקשיבים איך בעוה"ר לימוד לשונות גוים סיבת אריכות גלות..

וירא יעקב מאד ויצר לו וכו'.

דבר המערכת

והיה המחנה הנשאר לפליטה... ויאמר יעקב אלוקי אבי אברהם..

ורש"י הקדוש מסביר את הפסוק, וזלה"ק: על כרחו, כי אלחם עמו, התקין עצמו לשלשה דברים, לדורון, לתפלה, ולמלחמה, לדורון: ויעבור המנחה על פניו, **לתפלה: אלקי אבי אברהם**, למלחמה: והיה המחנה הנשאר לפליטה. עכלה"ק

להבין את דברי רש"י הקדוש, כאשר רש"י מביא ראיה לדבריו שיעקב אבינו התקין עצמו לשלשה הדברים, **לדורון לתפלה ולמלחמה**, ולכאורה, בעיני כל מתבונן, הראיה ברש"י היא לתפלה היא מהפסוק: **אלוקי אבי אברהם**, וכי לא היה יותר מתאמר ראיה לזה מהפסוק שיעקב אבינו מדבר להקב"ה ומבקשו: **הצילני נא מיד אחי מיד עשוי, כי ירא אנכי אתו, פן יבוא והכני אם על בניי**,

אם נתבונן בספרי רבינו הבני יששכר זיע"א, נבין את משמעות הענין, מהו המושג והפירוש של "תפלה" משמעות התפילה אינה כשיהודי נמצא בעת צרה, או זקוק לישועה אזי צועק הוא להקב"ה, רבוש"ע שלח רפואה שלימה לרופא פב"פ, שלח לי פרנסה אין לי לחם לאכול, אין לי איך לחתן את ילדיי, רחם עלי בשעת מלחמה שלא יפלו הטילים עלינו, ושלא נפגע ח"ו משום צר ואויב.. וכדו'. וזו אינה דרך הצדיקים וירא ה'..

דרך הצדיק הוא להיות סמוך ובטוח בחסדי השי"ת אשר רחמיו הגדולים הינם לאין שיעור וחקר, וגם ח"ו בעת צרה כשנדמה לאדם שח"ו מגיע לו דברים רעים, אזי האדם שחי באמונה ובבטחון, לרגע לא יחשוב ח"ו שברצון הקב"ה להרע לו, כי מאיתו לא תצא רעות, וחי הוא בבטחון, "אלקי אבי אברהם" יהודי מאמין אני, מבני אברהם יצחק ויעקב, אשר גם להם אשר נדמה שעברו צרות יגון ואנחה, בוודאי לא זה היה הרצון ה', להרע להם, אלא להיפך, להיטיב להם, לפעמים רואים בסוף את הדרך שהתגלגל עד לטובה הנראה בעין, ולפעמים הטובה אינה נראית לעין בשר ודם, והעתיק כאן את לשון רבינו בספרו בני יששכר - מאמרי חדש תשרי - מאמר ז וזלה"ק: והנה התאמתות הידיעה ובחירה ב' הענינים ביחד אינם מובנים לשכל האנושי, וילאה רעיון האדם להעמידם בהשכלת השכל, כי שכל האנושי ישפוט, אם יש ידיעה אין בחירה ואם יש בחירה אין ידיעה, והנך רואה התאמתות ב' הענינים עפ"י התורה האלקית, וכבר חקרו על זה דורות הקודמים, גם בוזהר חדש אמרו שהוא מהנסתרות ליי"א אלקינו ואין מבוא לשכל האנושי להשיג זה אבל בהכרח

הוא להאמין את שניהם על פי יסודי התורה בדרך אמונה, והנה החסיד בעל חובות הלבבות [שער עבודת האלקים פ"ח] הוסיף ביאור בדברים האלה באמרו הלא אנחנו יודעים מדרך הטוב להיטיב, ממילא בודאי אילו היה יודע הש"י שהוא לטובתנו שנשיג בשכלינו מאמתיות ב' הענינים הנ"ל בודאי היה מודיע לנו, אלא על כרחך כשלא הודיע לנו הש"י זה בהשגת שכלנו רק באמונת התורה הוא, כי הש"י יודע שאין זה לנו לטובה לידע הדברים האלה בהשגת שכלנו רק על פי אמונת התורה, והנה אנחנו בעניינו חקרנו כמה ענינים להתוודע ולהגלות מהו הטובה לנו שנאמין הדברים הנ"ל עפ"י אמונת התורה דייקא ולא בהשגת השכל המשכיל: עכלה"ק.

ולפי דבריו הקדושים, יתחזק היהודי גם כשנדמה לעת צרה, שבדודאי כל דבר שנעשה עם האדם הכל לטובה הוא עבורו ועבור בני ביתו וקרוביו, ובוודאי כמו שהקב"ה היטיב עם אבותינו הקדושים, גם מבלי שהיה להם זכות אבות שיש לנו, אלא מהסיבה הפשוטה שהיה להם את האמונה הפשוטה, והאמין בה' ויחשבו לו צדקה..

עצם כוח האמונה והבטחון זה משפיע טובות לכ"א, ועוד כשנאחזים ונתפסים בדרכי האבות, באמונתם השלימה, בזעקה אלקי אבי אברהם ואלוקי יצחק.. גם אם לנו קשה להגיע למדרגות הגבוהות והקדושות שהגיעו אבותינו הק', מסירת נפשם לה' ית' גם מבלי להבין את הסיבה, אז אם יהודי מדבר להקב"ה אלוקי אבי אברהם, אין לי את הבטחון שלהם, אבל אני בן אברהם יצחק ויעקב, שום דבר וכוח לא יוכל לנתק את הקשר החזק של היהודי המאמין עד לדור האבות הקדושים, אני משתדל ללכת בדרכם ובכוח אמונתם בוודאי הקב"ה ייטיב גם לי..

וגם כאשר האדם זקוק לאיזה ישועה, בוודאי צריך לעות השתדלות, אבל לרגע אחד בל יעזוב את אמונתו בבורא עולם הכל יכול, ולפי גודל האמונה יראה בעיניו מהר יותר את ישועתו.

ובענין זה אעתיק סיפור מהרה"ק המגיד רבי דב בער ממעוזיטש צוק"ל, זי"ע, שיומא דהילולא חל ביום שני הבעל"ט י"ט כסלו, וזה לשון רבינו בספרו אגרא דפרקא - אות ב:

סיפרו לי מעשה רב, מאת כבוד קדושת הרב הקדוש מה"ר דב בער צוק"ל. בהיותו מתבודד עדיין בעניית ובדחקות, פעם אחת באת אשתו והתחילה לספר לו בבכיה מגודל דחקות בניו איך הם רעבים וצמאים ואין כסות בקרה, אזי שמע דבריה והיה

